

1 Het is veel moeilijker om een goede vissoep klaar te maken dan aan een nieuwe identiteit te komen.

De mijne is perfect. Ik heet sinds kort Bernhard Sommerfeldt.

Dr. Bernhard Sommerfeldt.

En ik oefen eindelijk mijn favoriete beroep uit: ik ben arts.

Ik heb me in het mooie stadje Norddeich gevestigd. In de zomer behandel ik de kwaaltjes van vrouwen die tijdens hun strandvakantie te veel wind hebben gevangen en hun oorpijn voor een vroeg stadium van kanker aanzien. In de winter sta ik volledig ter beschikking van de plaatselijke bevolking, als ik niet ergens vakantie houd waar de zon schijnt.

Veel mensen die bij me komen, willen helemaal niet beter worden. Ze willen van mij een verklaring dat ze ziek zijn. Die geef ik graag. Ik vind dat iedereen af en toe recht heeft op een time-out. Dat vinden de mensen geweldig van me. En daar geniet ik van. Ik wil graag in de smaak vallen en aardig worden gevonden. Dat is misschien wel mijn grootste zwakte. Die heeft me in veel netelige situaties gebracht.

Hoe ik aan mijn nieuwe papieren ben gekomen? Ik kan zelf bijna niet geloven hoe eenvoudig dat was. Een paar muisklikken op internet. Een onlinerekening, twee creditcards, ID, rijbewijs, middelbareschooldiploma, universitaire bul...

Zelf heb ik natuurlijk een examenlijst met allemaal tieren, maar die kan ik niet meer gebruiken, omdat mijn oude naam erop staat. Ik ben niet meer Johannes Theissen. Johannes Theissen is dood. Het was sowieso een suffe naam. En ook een suf leven.

Zelfs mijn keukeninrichting heb ik van internet, en een nieuwe auto. Mocht er iets fout gaan, dan heb ik nog andere identiteiten. Naast Zweedse papieren heb ik ook een Poolse pas en een Pools rijbewijs. Die waren zo goedkoop, die kon ik gewoon niet laten liggen, al geloof ik niet dat ik ze ooit echt kan gebruiken, want ik spreek geen woord Pools en zie er eerder uit als een Zweed of een Zwitser. Voor een Fransman kan ik vast ook wel doorgaan. Maar beslist niet voor een Pool, tenzij je denkt dat Polen groot en blond zijn met blauwe ogen.

Sinds ik geen spelregels meer accepteer die mij alleen maar tot verliezer bestempen, ben ik een winnaar.

Ik ben een betere arts dan de meeste, die zich met veel pijn en moeite door hun opleiding heen hebben geworsteld. Ook hier geldt het principe van vrije mededinging.

De mensen komen naar me toe. Ze vertrouwen me. Ik leg ook huisbezoeken af. Je kunt me 's nachts uit bed bellen, dan stap ik in weer en wind op de fiets en kom naar je toe. Ik doe bijna alles op de fiets. Dokters dienen, zeker wat gezonde leefgewoonten betreft, hun patiënten het goede voorbeeld te geven. Ik rook niet, ik ben sportief, slank en ik eet gezond.

Ik behandel fondspatiënten en particuliere patiënten gelijk en als iemand helemaal geen verzekering heeft, of wanneer de krentenkakkers van de declaratieafdeling niet willen betalen, dan help ik hem toch.

De geneeskunde is per slot van rekening eerder mijn hobby dan mijn beroep. In ziekenhuizen en huisartsenpraktijken draait het tegenwoordig allemaal veel te veel om geld. Artsen en ziekenhuizen moeten mensen beter maken en zouden niet moeten verworden tot profit centers die geld opleveren. Ik word al woedend als ik dat hoor! Ziekenfondsen en verzekeringsmaatschappijen willen van ons boekhouders maken, die geen tijd meer hebben voor hun patiënten. We moeten meer naar het beeldscherm kijken en keuringsformulieren invullen, in plaats van oog te hebben voor onze patiënten. Ze willen van genezers boekhouders maken.

Ik neem voor iedereen de tijd en ik luister.

Wat ik doe wanneer ik geld nodig heb? Hoe ik dit allemaal bekostig? Nou, daar heb ik heel andere methodes voor...

Van eerlijk werk is nog nooit iemand werkelijk rijk geworden. En met rijk bedoel ik niet dat je een eigen huis hebt, elk jaar op vakantie gaat en een eerste klas treinabonnement hebt. Voor mij is rijkdom iets heel anders. Voor mij betekent het vrij en onafhankelijk zijn. Kunnen doen wat ik werkelijk wil doen, niet wat ik moet doen omdat anderen dat van me verwachten.

Ik kan geen chef boven me verdragen. Bureaucratie beperkt me in mijn bewegingsvrijheid. Ik moet vrij kunnen ademen.

Mijn assistente neemt veel routineklussen van me over. Cordula heet ze. Ze is klein, dik en vrolijk. Ze kan schuine moppen tappen waar ze zelf zo hard om moet lachen dat ze er een vuurrood hoofd en een hoestbui van krijgt.

Van doktersassistentes wordt het nodige verwacht, maar ze worden ontzettend slecht betaald. Dat vind ik beschamend. Hoe moet iemand vrolijk bij me werken en aardig en behulpzaam zijn voor de patiënten, als ze van het geld dat ze krijgt niet behoorlijk kan leven?

Mijn Cordula krijgt een dertiende en een veertiende maand. De dertiende maand is haar kerstgratificatie en de veertiende smartengeld, zoals zij het graag noemt, omdat ze altijd de boel achter me moet opruimen. Dat klopt. Ze vertelt alleen aan niemand dat ze bij mij het dubbele CAO-tarief krijgt. Ik vermoed dat ze bang is dat anderen dat ook wel aantrekkelijk zouden vinden als ze het wisten. Ze wil vervelende concurrentie buiten de deur houden. Maar het saldo op haar bankrekening draagt ongetwijfeld bij aan haar goedlachse tevredenheid.

Af en toe hebben we ook een typiste voor een paar uur en natuurlijk een stagiaire, Frauke Hinrichs. Een lief kind. Nog verschrikkelijk onzeker. Ze geneert zich overal voor. Vooral voor haar beugel. Ze lispelt zo leuk. Later wordt ze vast een

beeldschone vrouw, die de mannen het hoofd op hol brengt. Maar nu gaat ze nog liever paardrijden en mest ze in het weekend stallen uit.

Ik zal de praktijk niet lang meer met zo weinig personeel kunnen runnen. Hij loopt gewoon te goed. Dat het zo'n vaart zou lopen had ik aanvankelijk niet voorzien. Nu heb ik een advertentie in de *Kurier* gezet en in de *Ostfriesen-Zeitung*: HUISARTSENPRAKTIJK ZOEKT PER DIRECT EEN DOKTERSASSISTENTE.

Het dubbele tarief heb ik uit voorzorg niet genoemd. Ik wil geen gedoe met mijn collega's. Maar ik heb een hooggekwalificeerde kracht nodig, niet zomaar een administratief medewerkster. Ze moet goed afspraken kunnen inplannen, zodat er geen onnodige wachttijden ontstaan. En ze moet verband kunnen aanleggen, injecties kunnen toedienen enzovoort.

Cordula is zo trots als een pauw. Ik heb de selectie en de sollicitatiegesprekken aan haar overgelaten. Zij moet tenslotte met de nieuwe kracht kunnen samenwerken. Waarom zou ze die dan niet uitzoeken?

2

Daar heb je hem weer, die flapdrol. Hermann Brandt. Hij denkt dat ik niet weet dat hij mijn autobanden heeft lekgestoken.

Ik heb een Renault. Ik hou van Franse auto's. Ik zou nooit voor de een of andere poenerige bak kiezen. Dat neemt de mensen maar tegen je in. Je hoeft de sociale afgunst niet extra aan te wakkeren. Hermann Brandt heeft natuurlijk van zijn resterende erfenis een Porsche gekocht. Protserig parkeert hij voor mijn praktijk in de Norddeicher Straße. Ik heb vier duidelijk gemarkeerde parkeerplaatsen voor mijn huis. Hij neemt er moeiteloos twee in beslag door zijn auto precies op de witte streep te zetten die twee plekken van elkaar moet scheiden.

Hallo. Hier komt een Heel Belangrijk Iemand aan. Zo belt hij ook aan.

Ik praat alleen door de intercom met hem. Dan moet hij gebukt staan, een houding die helemaal niet goed is voor zijn rug. Bij zijn overgewicht heeft de wervelkolom het toch al zwaar te verduren.

'De praktijk is gesloten!' zeg ik.

Hij begint meteen te schreeuwen: 'Gebruik toch je verstand! Dit gaat je toch niet lukken. Ik vecht het testament aan. Mijn grootmoeder was dement en je hebt misbruik gemaakt van haar afhankelijkheid!'

'Ja,' zeg ik met veel gespeeld medelijden in mijn stem. 'Het leven is niet eerlijk. Kijk je nauwelijks vijf jaar niet naar je geliefde grootmoeder om, is je mooie erfenis al foetsie.'

Ik vind het leuk om hem te provoceren. Ik kan hem via de video-installatie zien. Hij biedt me echt een fraai schouwspel. Het leven kan zo opwindend zijn, bedenk ik. Zijn woede doet me goed. Ik wil er meer van zien.

'Je grootmoeder was trouwens absoluut niet dement of verward. Ze had een ernstige vorm van diabetes en was depressief. Dat laatste had vast ook met je zorgzame gedrag te maken. Ze heeft vaak bij me uitgehuild en me verteld dat je haar twee keer hebt bestolen.'

Hermann Brandt gaat rechtop staan en trekt zijn rug hol. Kennelijk heeft hij er nu al last van. Mooi. Ik vraag me af of het psychisch is of dat het van zijn kromme houding komt. Aan een slecht geweten zal het bij die vent niet liggen.

'Pas je eigenlijk wel achter het stuur met die bierbuik? Had je de Porsche niet een maatje groter moeten kopen?'

'Ik maak je kapot, ik...'

Ik lach hard en demonstratief. 'Natuurlijk. Wat ben ik nu bang. Ik sta te trillen

op mij benen. Ik zie dat je last hebt van je rug. Je zou dringend naar de orthopeed moeten gaan. Toen je gisteravond de banden van mijn auto lek stond te steken, was dat gewoon te veel voor je onderrug. Je bukt verkeerd. Een goede osteopaat of fysiotherapeut kan je daar zeker mee helpen. Je moet dringend oefeningen doen. Ik geef je graag een verwijsbrief mee.'

Ik vind het geweldig om te zien hoe hij zijn gebalde vuist naar mijn camera opsteekt, alsof hij mij via het beeldscherm in het gezicht kan slaan.

'Wat denk je, zou de recherche zoiets interessant vinden? Ik heb de video-opname voor alle zekerheid naar mijn advocaat gestuurd.'

Hij kijkt alsof hij elk moment in huilen kan uitbarsten. Zijn bloeddruk is bedenkkelijk hoog. Zijn ogen puilen uit. Je kunt er zo de ziekte van Graves mee illustreren.

Ik vraag hem of hij aan een overactieve schildklier lijdt en dan gaat hij helemaal over de rooie. Hij schopt tegen de deur van mijn praktijk. Je ziet het er weliswaar niet aan af, maar die zou zelfs dumdkogels uit een .45 Magnum tegenhouden. Nu doet zijn voet ook nog zeer. Hij ruïneert zijn gezondheid nog als hij zo door gaat, want reken maar niet dat hij van mij zal winnen.

Het testament van zijn grootmoeder – God hebbe haar ziel – waarvan ik de begunstigde ben is in Norden bij het notariskantoor aan de Markt opgemaakt. Ik heb nog een goed woordje voor hem gedaan. Er is ooit een testament ten gunste van hem geweest. Dat is nu ongeldig. Soms straft het leven toch de juiste mensen.

Ik overweeg of ik de politie moet roepen of dat ik hem beter nog een poosje kan laten tieren, puur voor mijn plezier. Dan zet ik de gazonsproeiers aan. Hij krijgt de volle laag, de spetters komen tot aan zijn Porsche...

Geweldig, die sint-vidusdans die hij uitvoert.

'Goed zo!' roep ik hem toe. 'Sporten is goed voor je! Ga zo door!'

Dan merk ik dat ik er geen zin meer in heb. Hij begint me te vervelen.

Ik zou graag naar buiten willen gaan om hem flink af te rossen.

Het is nog licht. De avondzon schijnt vriendelijk. De boot vanaf Norderney is zojuist aangekomen en er zijn veel vakantiegangers in de Norddeicher Straße.

Maakt niet uit. Ik hoef me niet te verstoppen. Ik ga nu naar buiten om hem een lesje te leren.

Morgen ontbijt je uit een tuitbeker, vriend. Als je dan tenminste alweer vloeibaar voedsel tot je kunt nemen en niet nog aan het infuus ligt...

Ik ga naar buiten en zeg tegen de verblufte kerel: 'Weet je wat goed bij jouw kapsel past?'

De sukkel schudt zijn hoofd.

'Een dubbele kaakfractuur,' zeg ik en ik haal uit.

Hij steekt beide armen omhoog om zijn gezicht te beschermen. Net wat ik had verwacht en precies wat ik wilde. Nu heb ik vrij spel, ik geef een stoot op zijn onderste rib en een tweede op de plexus solaris. Hij krijgt geen lucht meer. Zijn armen vallen slap naar beneden en hij staart me met een rood aangelopen gezicht aan. Hij hapt naar adem.

'Nou,' zeg ik, 'daar sta je van te kijken, hè? Je dacht toch dat ik je kaak zou bre-

ken?’

Hij knikt ook nog.

‘Maak je geen zorgen,’ zeg ik, ‘dat ga ik ook doen.’ En ik knal hem een rechts-links-combinatie voor z’n kop.

De laatste klap zorgt ervoor dat hij langzaam om zijn as gaat draaien. Hij zet twee struikelende passen en zakt dan in elkaar. Zijn hoofd komt met een klap op zijn belachelijke Porsche terecht. Het maakt een raar, hol geluid.

Holle vaten klinken hard, bedenk ik.

Ik ga naar binnen en bel de politie. Ik ken de vrouw die opneemt, het is Marion Wolters. Ik heb haar ooit voor maagklachten behandeld. In feite is ze verslaafd aan suiker. Dat wil ze alleen niet horen.

Ik vertel haar dat de man die gisteravond mijn autobanden kapot heeft gestoken – de video-opname had ik naar de politie gestuurd – weer is opgedoken en voor mijn huis heibel heeft geschopt.

‘Toen ik mijn woning wilde verlaten, is hij met me op de vuist gegaan,’ zeg ik. ‘Maar dat is hem niet goed gekomen.’

Marion Wolters informeert of mij niets mankeert. Ik kan haar geruststellen en ze belooft meteen een patrouillewagen te sturen.

‘Een ambulance zou ook niet verkeerd zijn,’ zeg ik.

‘Maar u bent toch arts?’ paait ze.

‘Ja, dat is wel zo, mevrouw Wolters, maar deze patiënt behandel ik liever niet zelf.’